

DIRK VLASBLOM

[home](#)

Papoea

[vorige pagina](#)

Een geschiedenis

[bestel](#)

In dit boek, de eerste integrale geschiedenis van Westelijk Nieuw-Guinea, kiest de schrijver van meet af aan het lokale perspectief. In de proloog wordt duidelijk hoezeer heilsverwachtingen het wereldbeeld van de Papoea's beheersen. Nieuwkomers werden door hen verwelkomd als lang verwachte heilbrengers. Slavenjachten door Molukse vorsten waren vervolgens hun deel. Nederland eiste het immense gebied op, maar had er nauwelijks oog voor. Aan het einde van de 19de eeuw vreesde men in Den Haag en Batavia dat deze uithoek van het rijk verloren zou gaan, tenzij het onder bestuur werd gebracht. Dat gebeurde in 1898, zij het mondjesmaat. Nieuw-Guinea bleef het 'stiefkind van Indië'. Missie en zending kerstenden en schoolden de kustbevolking. Dat de helft van de Papoea's in het bergland woonde, werd pas duidelijk aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

Toen de Japanners in 1942 in Nieuw-Guinea landden, maakten Papoea's voor het eerst kennis met het technologische geweld van de 20ste eeuw. De Nederlandse bestuursambtenaar Vic de Bruijn trok met een 'lijfwatch' van bergbewoners het bos in om zich te onttrekken aan de Japanse bezetting. Bij het stadje Hollandia, waar de Japanners een bevoorradingspost hadden ingericht, voerden de Amerikanen in april 1944 de eerste landing uit in bezet Nederlands-Indië. De Papoea's werden geallieerden en hun voorvaderlijke grond werd een springplank voor MacArthurs lange mars naar Tokio.

In 1949 zonderde Nederland Nieuw-Guinea uit van de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië. Het hield vast aan dit laatste bruggenhoofd in de Oost en nam de enorme morele verplichting op zich het gebied te ontwikkelen, de Papoea's te scholen en uiteindelijk te leiden naar onafhankelijkheid. Toen deze inhaalmanoeuvre goed en wel op gang kwam, zette Indonesië zijn aanspraken op het gebied kracht bij met militaire prikacties. Amerikaanse druk dwong Den Haag de vlag te strijken. Een overgangsbestuur van de Verenigde Naties maakte in 1963 plaats voor Indonesisch gezag.

Onder Indonesisch bestuur werd Westelijk Nieuw-Guinea een wingewest en een stormbaan voor het leger. De Papoea's bleven goeddeels buiten de geldeconomie en hun zelfbewustzijn werd gekrenkt door massaal geïmmigreerde Indonesiërs uit andere delen van de archipel. Na de val van potentaat Soeharto herleefde dit zelfbewustzijn en kwam de politieke elite van Indonesië tot inkeer. De oorspronkelijke bewoners van het eilanddeel verlangden en kregen een vorm van autonomie. Het leek de enige uitweg uit een vicieuze cirkel van frustratie en repressie. Dat het centrale gezag in Jakarta intussen wijkt voor militaire druk en terugkomt op zijn woord, is de zoveelste domper op de heilsverwachting van de Papoea's.

Dirk Vlasblom (1952) studeerde culturele antropologie in Utrecht. Hij is met een korte onderbreking sinds 1990 correspondent voor *NRC Handelsblad* in Jakarta. Eerder publiceerde hij *Jakarta, Jakarta – Reportages uit Indonesië* (1993), *In een warung aan de Zuidzee – Verhalen uit Indonesië* (1998) en *Ankers & Kettingen – Een Rotterdamse kroniek* (2001).

Presentatie

Het boek *Papoea - Een geschiedenis* wordt gepresenteerd op **woensdag 16 juni 2004** om 14.00 uur in de Mauritszaal van het Koninklijk Instituut voor de Tropen, Mauritskade 63, Amsterdam.

De schrijver zal het eerste exemplaar aanbieden aan B.O. van Nunen OFM PhD. Ds. O. Hokojoku uit Zutphen en dr. J. Timmer (Radboud Universiteit Nijmegen) zullen onder voorzitterschap van Kees Schaepman (vpro) met de schrijver in debat treden. Na afloop een optreden van de groep Sampari met traditionele dansen en liederen.

ISBN 9053303995

Gebonden, met stofomslag

EUR 35,-